

2020. március 15.

Előfohász: *Tarts meg engem, Istenem, mert hozzád menekültem! Ezt mondom az Úrnak: Te vagy az én Uram, rajtad kívül nincs, ami jó nekem. A szentekben, akik a földön élnek, és a dicsőségesekben telik minden kedvem... Uram, te vagy osztályrészem és poharam, te tartod kezekben sorsomat... Az Úrra tekintek szüntelen, nem tántorodom meg, mert a jobbomon van. Ezért örül a szívem, és ujjong a lelkem, testem is biztonságban van. Mert nem hagysz engem a holtak hazájában, nem engeded, hogy híved leszálljon a sírba. Megismerteted velem az élet útját, teljes öröm van tenálad, örökké tart a gyönyörűség jobbodon. (Zs 16)*

Gyülekező ének: 16,1-3 Tarts meg engemet ó, én Istenem...

Fennálló ének: 474 Istennek járni, lakozni...

Nagy ének: 345 Ím, nagy Isten, most előtted szívem kitérom

Lekció: Lk 16,19-31

A gazdag és Lázár

Volt egy gazdag ember, aki bíborba és patyolatba öltözött, és nap mint nap fényes lakomát rendezett. Egy Lázár nevű koldus ott feküdt a kapuja előtt, fekélyekkel tele, és azt kívánta, hogy bárcsak jóllakhatna a gazdag asztaláról lehulló morzsákkal, de csak a kutyák jöttek hozzá, és nyaldosták a sebeit. Történt pedig, hogy meghalt a koldus, és felvitték az angyalok Ábrahám kebelére. Meghalt a gazdag is, és eltemették. Amint ez a pokolban kínok között gyötrődve felemelte a tekintetét, látta távolról Ábrahámot és kebelén Lázárt. Ekkor felkiáltott: Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam, és küldd el Lázárt, hogy ujjá hegyét mártsa vízbe, és azzal hűsítse nyelvemet, mert igen gyötrődöm e lángban. De Ábrahám így válaszolt: Fiam, jusson eszedbe, hogy te megkaptad javaidat életedben, éppen úgy, mint Lázár a rosszat. Ő most itt vigasztalódik, te pedig gyötrödsz. Ezenfelül még közöttünk és közöttetek nagy szakadék is tátong, hogy akik innen át akarnak menni hozzátok, ne mehessenek, se onnan ide át ne jöhessen senki. Ő pedig így szólt: Akkor arra kérlek, atyám, hogy küldd el őt apám házához, mert van öt testvérem, beszéljen a lelkükre, nehogy ők is ide kerüljenek, a gyötrelem helyére. Ábrahám így válaszolt: Van Mózesük, és vannak prófétáik, hallgassanak azokra! Ő pedig ezt mondta: Nem úgy, atyám, Ábrahám, hanem ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, akkor megtérnek. Ábrahám ezt felelte: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki feltámad a halottak közül.

Előíma:

Szerető Mennyei Atyánk! Köszönjük, hogy ebben a nehéz időben is elérhető vagy a számunkra és közösségben lehetünk Veled. Hisszük, hogy életünk eseményeit Te irányítod, és a rossznak látszó dolgok is áldást rejtenek számunkra. Áldunk azért, hogy Igéddel táplálsz és erősítesz, amikor csüggednénk vagy elhagyatottaknak éreznénk magunkat. Add felismernünk, hogy minél több korlátozást tapasztalunk mindennapi életünkben, annál inkább kereshetjük közelségedet. Kérjük, tedd áldottá számunkra azt a sok felszabaduló időt, amit nem szeretnénk haszontalanul

elfecsérelni. Add, hogy Veled töltsük, Rád szánjuk, s jusson idő Igére, imára, mindazokra, akiket sokszor időhiányra hivatkozva elhanyagolunk. Ebben az időszakban hadd tudjunk azonosulni a költő vallomásával:

Most nem sietek,
most nem rohanok,
most nem tervezek,
most nem akarok,
most nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten.

Most megnyugoszm,
most elpihenek
békén, szabadon,
mint gyenge gyermek,
és nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten.

S míg ölel a fény
és ölel a csend,
és árad belém,
és újjáteremt,
míg nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten,

új gyümölcs terem,
másoknak terem,
érik csendesen
erő, győzelem...
ha nem teszek semmit sem,
csak engedem, hogy szeressen az Isten.

(Túrmezei Erzsébet: Ha nem teszek semmit sem)

Kérjük, segíts, hogy lehessünk szereteted csatornái a betegek, szenvedők, magányosok, a körülöttünk élő Lázárok számára. Add üdvözítő szereteted gazdagságát felismerni az ige üzenetében is. Lelked által szólj szívünkhöz és tápláld, formáld hitünket, hogy Neked tetsző életet élhessünk mások áldására. **Ámen**

Igehirdetés előtti ének: 215,6 Szállj le Uram, hozzám...

Alapige: Lk 16,31

*Ábrahám ezt felelte: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak,
az sem győzi meg őket, ha valaki feltámad a halottak közül.*

Kedves Testvéreim!

Lukács evangélista egy egyedi és különös példázatot hagyott ránk ezzel a történettel. Mert azt fontos a legelején leszögezni, hogy itt **példázattal van dolgunk, nem pedig riporttal** a mennyből és a pokolból. Az Úr Jézus példázatai a valós életből merítették azokat a helyzeteket, amelyek által az evangélium üzenetét szemléltette velük. Azonban a gazdag és Lázár példázatáról ez csak részben mondható el, amennyiben valós helyzet, hogy vannak gazdagok és vannak szegények, és Jézus korában is különböző módon élték meg ezt az állapotukat az emberek.

Nézzük tehát a példázat szereplőit: *„Volt egy gazdag ember, aki bíborba és patyolatba öltözött, és nap mint nap fényes lakomát rendezett”*. Ennek az embernek nem tudjuk a nevét, csak a vagyoni ill. társadalmi helyzetét és az életmódját ismerteti az Ige. Nagyon tehetősnek kellett lennie, ha megtehetette, hogy bíborba és patyolatba öltözzön, rendkívül drága kelmék voltak ezek. Az, hogy nap mint nap fényes lakomát rendezett, ugyancsak a rendkívüli jómódot érzékelteti. És még valamit: ezt a lakomát **magának** rendezte, a hozzá hasonlókkal együtt. Gondtalanul és **érzéketlenül dúskált** a földi javakban. Feltételezhetjük, hogy a nagy lakomával nagy pazarlás is járt együtt. De nem a pazarlás itt a fő probléma, és azt sem állíthatjuk, hogy tisztességtelenül szerezte a vagyonát. Semmi elmarasztalót nem mond róla az evangélium, zsarnoknak és kegyetlennek sem tüntethetjük fel. A gazdagság pedig önmagában nem bűn.

Egy a probléma, hogy a vagyona, a jólét eltakart előle mindent: nem tudott vele felelősen és bölcsen élni. Nem látta áldásnak mindazt, amije van, hogy áldásul lehessen másnak is. És főleg: semmit nem jelentett a számára Isten Igéje arról, hogy tisztelje Őt vagyonából és ezért is jót tegyen a rászorulókkal. Mert nem csak az bűn, amikor valaki valami rosszat tesz, hanem az is, ha **elmulasztja megtenni a jót**. Ezért sokszor nem kifogás, hogy *„én nem tettem semmi rosszat”*, ha jót sem tett amit megtehetett volna... Hiszen ahogy Jakab írja: *„Aki tudna jót cselekedni, de nem teszi, bűne az annak.”*(4,17) Egyetlen bűne világos ennek az embernek: **Isten és igéje kimaradt az életéből**. Nélküle, vagyis magának élt, eltelve a földi javakkal. És abban a tudatban, mintha ez az állapot itt a földön örökké tartana.

Pedig Isten komolyan elkészítette számára az **irgalmasság** gyakorlásához a körülményeket: *„Egy Lázár nevű koldus ott feküdt a kapuja előtt, fekélyekkel tele, és azt kívánta, hogy bárcsak jóllakhatna a gazdag asztaláról lehulló morzsákkal, de csak a kuttyák jöttek hozzá, és nyaldosták a sebeit”*. Lázár, akinek a gazdag emberrel ellentétben ismert a neve ott feküdt a kapuja előtt. A Lazaros vagy Eleazar szóból levezetve a neve tükrözi állapotát: *nincs segítség*, ill. *Isten a segítség*. Ott feküdt tehát valaki, akinek egyedül Isten volt a segítsége. Kellott, hogy lássa, kellott, hogy tudjon róla. És arról is, hogy **Isten a szegényekről való gondoskodást elvárja** azoktól, akiknek módjuk van rá. Ez az istenfélelem egyik gyakorlati megélési lehetősége. De ő érzéketlen marad. Az ószövetségi prófétai kifejezéssel mondhatjuk, hogy **megkövéredett a szíve**.

Ez a koldus rendkívül nyomorult és elhanyagolt állapotban van. A fekvése nem téltlenségre, lustaságra utal, ahogyan azt gondolhatnánk, hanem állapotának súlyosságára - szó szerint: „*oda vettetett*“. Ezt megerősíti a fekélyekkel kapcsolatos **tehetetlenség** is, mert nem arra kell gondolnunk, hogy lám, még a kutyák is irgalmasabbak hozzá, mint az emberek, hiszen ezek a zsidók szemében tisztátalan kóbor állatok voltak. Hanem arra, hogy Lázár, állapotánál fogva tehetetlen velük szemben, szenvedését csak növelik még a kutyák is, és nem tud ellenük védekezni, más meg nem segít rajta.

Úgy tűnik, sokáig állhatott fenn ez a helyzet, míg aztán bekövetkezett **a változás**. Ugyanis: „*Történt pedig, hogy meghalt a koldus, és felvitték az angyalok Ábrahám kebelére. Meghalt a gazdag is, és eltemették*“. És itt kezd fontossá válni **a példázat üzenete**. **Először is**, mert rámutat, hogy a mi állandósult állapotunk, amiről el sem tudjuk képzelni, hogy másképp lenne, bármikor megváltozhat. Nemcsak gazdasági vagy társadalmi körülmények, egészségi állapot megváltozása által, hanem **a halál következtében** is. Erre nem szoktunk és nem szeretünk gondolni. Pedig kellene. **Másodszor**, fontos felismerés, hogy **a halál nem a vég**, nem a megsemmisülés. Pedig de sokan így képzelik, így szeretnék hinni! Hanem egy olyan éles határvonal, amit visszafele irányban átlépni már nem lehet, de a folytatásra kihatással van mindaz, ami a földi életben történt.

Meghalt a koldus, véget ért a szenvedése, befejeződött - mert volt - küldetése a gazdag kapujában. Az ő esetében mondhatjuk, hogy megváltás számára a halál. *Felvitték az angyalok Ábrahám kebelére*. A zsidók elképzelése szerint az **üdvözültek helyére** került, ahol Ábrahám, a hívők atyja van együtt hitben gyermekeivel. Ez utalás lehet arra is, hogy Lázár nem büntetésként tekintett sorsára, hanem istenfélelemmel hordozta azt.

Meghalt a gazdag is, róla elmondja az ige, hogy *eltemették*, vagyoni helyzetének megfelelő módon bizonyára rangos temetésben részesült. De Isten másképp látja őt és máshova sorolja. Most lesz nyilvánvalóvá az a szakadék, amely eddig is megvolt közöttük.

„*Amint ez a pokolban kínok között gyötrődve felemelte a tekintetét, látta távolról Ábrahámot és kebelén Lázárt*“. Jézus azt mondja el ezzel, hogy **van pokol** („hádész“), van örök gyötrelmek helye, az a hely, ahol Isten nincs jelen. Aki Nélküle élt, Nélküle tölti az örökkévalóságot. Bizony, van olyan, hogy *késő*. Most döbben rá a gazdag, hogy ezen a tényen már nem lehet változtatni. **Nem kérdezi**, miért került ide, mert tudja jól. Azért, mert semmibe vette Isten szavát, törvényét, ígését. Csak a szenvedés enyhítését szeretné elérni, de arra sincs mód.

„*Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam, és küldd el Lázárt, hogy ujjá hegyét mártsa vízbe, és azzal hűsítse nyelvemet, mert igen gyötrődöm e lángban*“. Sokat elárul ez a mondat. Nem csak a kárhozat helyére jutottak nyomorúságáról, a nem szűnő gyötrelmekről és az **olthatatlan szomjúságról**. Hanem most bizonyítást nyer - és ez döbbenetes, hogy

a gazdag **pontosan ismeri Lázárt**, tudja, hogy kicsoda, íme, személy szerint ismeri a nevét is! És **mégis úgy élt**, önzőn, közönyösen, mintha nem is látná őt.

Kedves Testvéreim! Jézusnak ez a példázata néhány alapigazságot tár elénk. Az **egyik** ilyen az a tény, hogy **nincs átjárás vagy közlekedés a halál utáni helyeken**. Ahova került valaki, és mindenki kerül valahova, ott marad, és ez végleges. **A halál pillanatában minden véglegesen eldőlt**. Addig lehet az ember sorsán változtatni, amíg a földi életét éli. A születés és halál dátuma közötti **kötőjel** jelenti azt az időt, amit Isten **kegyelmi időnek** adott. Arra, hogy életünk elrendeződjön az örökkévalóságra nézve. Hogy felismerjük: a Úr Jézus Krisztus nélkül a kárhozatban vagyunk és maradunk, hogy szomjazzuk, bűnbánatra jutva megragadjuk és elfogadjuk azt a kegyelmet, amely megváltásunkra adatott.

A gazdag fájdalmasan ismeri fel, hogy **már késő**, az ő állapotán már nem lehet változtatni. De legalább az öt testvérét szeretné megóvni ettől a sorstól. *„Akkor arra kérlek, atyám, hogy küldd el őt apám házához, mert van őt testvérem, beszéljen a lelkükre, nehogy ők is ide kerüljenek, a gyötrelém helyére.”* Most már tudja, hogyan lehetne kikerülni a poklot. Vagyis, ha azt az életet élik, amiben vannak, akkor ide fognak kerülni. Most már látja a gazdag, hogy ettől meg lehetne menekülni. Azt is látja, hogy ezzel sietni kell. *Küldd el...* Milyen **naiv elképzelés**: majd elmegy közéjük tanúként Lázár és lelkükre beszél, hogy megtérjenek. Mintha észérvekkkel lehetne valakit megtérésre bírni! Azt gondolja, ha valaki a halálból jön vissza, annak szavára majd hisznek Istenben. **Íme**, ahogyan nem tehetünk semmit valakiért, aki már meghalt, mert a sorsa eldőlt, ugyanúgy a halálban sem tehetünk már semmit az élőkért!

Kedves Testvéreim, gondoljuk csak végig, hogy ez mi mindent jelent... Hányan imádkoznak halottaikhoz és tőlük várnak segítséget... Micsoda lelki sötétség ez!

„Nem úgy, atyám, Ábrahám, hanem ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, akkor megtérnek”. Ha belegondolunk, csak egy lépésre lennénk ezzel az Isten által megtiltott halottidézéstől. A gazdag érvelése rávilágít arra is, mennyire általános gondolkodás ez, hányszor mi is ebben bízunk: ha csodát látnak, akkor majd hisznek. De a kapott válasz másképp határozza meg a hit születését. Hinni az Isten kijelentett igéjének való engedelmesség által lehet. **Az üdvösség útja adott**. Az ószövetségi ember számára ezt Isten úgy jelentette ki, ahogyan a gazdag a válaszban hallja: *„Van Mózesük, és vannak prófétáik, hallgassanak azokra!”* Isten adott világos kijelentést, ez *„a törvény és a próféták”*, amit nem vont vissza és nem helyettesített mással. Csak keressék Őt, vegyék komolyan, éljenek az Ő útmutatása szerint. Ha ezt elvetik, nem használ nekik a csoda sem.

Találónan fogalmazta meg valaki: Sem a gazdag, sem hozzátartozói sorsán nem lehet az általa kért módokon változtatni. Izráel fiainak kiváltsága, de lehetőségeik korlátja is az, hogy ott van nekik Mózes és a próféták. Ha ezek szavára sem hittek Jézusban, akkor senki és semmi nem segíthet rajtuk.

Nem a holtak szavára, hanem az **ÉLŐ szavára** lehet ma is megtérni, mert a megtérés szívből jövő bűnbánatot és Istenhez fordulást jelent. A feltámadott Jézus

Krisztus által lesz élővé az Ige, Mózes és a próféták, hiszen minden Benne teljesedett be.

A példázat nyitva maradt, nem fűződik hozzá magyarázat, nem tudjuk az elhangzás körülményeit sem. De a mi számunkra kívánatos meglátni belőle, mit vár tőlünk Isten, aki elkészítette számunkra a jócselekedeteket, hogy azok szerint éljünk teljes, Neki tetsző életet, eljegyezve az Ő mennyei országa számára. *Ámen*

Záró ima:

Úr Jézus Krisztus! Köszönjük, hogy olykor felismerhetjük, mennyire múló minden, milyen könnyen átértékelődhetnek a dolgok, és mennyire nem jó földi értékekre alapozni, azokban biztonságot remélni. Akár a gazdagban, akár Lázárban ismerhettünk fel rokon vonásokat, légy áldott, hogy ez Lelked munkálkodása a szívünkben. Köszönjük, hogy fontosak, értékesek vagyunk számodra, ezért nem hagysz tévedésben, sötétségben, bizonytalanságban.

Áldunk azért, hogy kereszthalálod által belépést kínálsz mennyei országodba. Köszönjük, hogy a megváltásról világos tanítást adsz igédben. Köszönjük, hogy mindent elvégeztél, és nem csodákat, rendkívüli élményeket kell várnunk, hanem hittel elfogadni, hogy mindez kegyelem által a miénk is. Még a megtérés sem a mi érdemünk.

Könyörülj rajtunk, hogy földi-lelki javainkkal bölcsen és ne önző módon éljünk. Hiszen, amit megosztunk másokkal, az minket is gazdagít. Bocsásd meg, hogy sokszor mi is úgy teszünk, mintha nem látnánk azt, akit elének hozol, hogy irgalmat gyakoroljunk vele szemben. Bocsásd meg minden önzésünket, kibúvót keresésünket.

Kérjük, helyezd szívünkre a mennyei kincsek keresését, annak tudatosítását, hogy egyszer élünk, el ne késsük a bűnbánat, életmentés kegyelmi idejét. Őrizz meg attól, hogy a magunk kedvére éljünk. Hadd legyen a szívünk igazi kincse a megváltás, a Hozzád tartozás biztonsága. Legyen életünkben és halálunkban is vigasztalásunk abban, hogy nem a magunkéi vagyunk, hanem a Te tulajdonaid. És a Te kezedből senki és semmi nem ragadhat ki.

Tiéd örökre! Megváltva véreden,
Megmosva általad, tiéd szívem.

Tiéd örökre! S ha zúgnak vad szelek,
Benned rejtőzöm én, mint gyermeked.

Tiéd örökre! Igéd erő s vigasz,
S ha bánt bú s félelem, meggyógyítasz.

Tiéd örökre! Szívem hát nem remeg,
Mert bú s veszély között hozzád megyek.

Tiéd örökre! S ha befogad az ég,
Majd szent trónod előtt, ott is tiéd! (Hallelujah 319. sz. ének)

Mi Atyánk...

Áldás: Aki megérti az igét, annak jó dolga lesz, és boldog az, aki bízik az Úrban.

(Péld 16,20)

Záró ének: 401,2-4 A bűntől és haláltól megváltál engemet...